

TILTAKSLISTE 2021 TIL KLIMASTRATEGI 2030

Forslag til revidert klimastrategi til politisk behandling 21. januar 2021

Klimastrategien har tre hovedmål, fem satsingsområder og nitten delmål.

HOVEDMÅL

1

I 2030 er direkte klimagassutslipp i Bærum redusert med 55-60 prosent ift. 2009. I 2050 er Bærum et lavutslippssamfunn.

2

I 2030 er Bærum etablert som en foregangskommune innen sirkulærøkonomi.

I 2030 har Bærum redusert indirekte klimagassutslipp og bidratt til langsiktig karbonlagring i naturområder.

3

I 2027 er Fornebu etablert som et nullutslippsområde.

Klimastrategien har fem satsingsområder som skal prioriteres.

Fra fossil til utslippsfri

Snu transporthierarkiet

Fremtidsrettede boliger og bygg

Klimaklok ressursbruk

Fornebu som teknologisk spydspiss

Satsingsområdene støtter opp om hovedmålene og gir retning i klimaarbeidet. Hvert satsingsområde har egne delmål.

TILTAK SATSINGSOMRÅDE 1.1 - FRA FOSSIL TIL UTSLIPPSFRI	HOVEDMÅL	ANSVAR	KOMMENTAR
Delmål 1.1.1 - I 2025 er 40% av personbiler i Bærum utslippsfrie, i 2030 er 70% utslippsfrie			
BILPOOL FOR KJØRING I TJENESTE Utslippsfrie bilpool som erstatter bruk av egen bil i tjeneste tilgjengelig i Sandvika.	1	Miljøtekniske tjenester	Vurdere felles bilpool for innbyggere og ansatte
BILPOOL I NYE BOLIGPROSJEKTER Utbyggere som etablerer utslippsfrie bilpool knyttet til leiligheter gis mulighet til å bygge færre p-plasser enn den vedtatte p-norm. Muligheten til å gi dispensasjon fra parkeringsnormene må innarbeides i gjeldene reguleringsplan for området.	1	Plan	
GRATIS PARKERING FOR ELBILER Dagens ordning med gratis parkering for elbiler videreføres. Oppfølging av Kommunestyrets vedtak i HP 2020-23.	1	Miljøtekniske tjenester	Motarbeider nullvekstmålet for personbiler
OFFENTLIG PARKERING MED LADEPUNKT Etablering av lading på offentlig tilgjengelige p-plasser og ved kommunale bygg pågår, i tråd med ny nasjonal forskrift. Konkretiseres i egen "Ladepunktplan". Brukerne må betale for lading på offentlige ladepunkter.	1	Miljøtekniske tjenester	
Delmål 1.1.2 - Kommunens bygg- og anleggsvirksomhet skal bli fossilfri, og deretter utslippsfrie innen 2030			
FOSSILFRI BYGGEPLASS Det skal etterspørres fossilfri maskinbruk i alle byggeprosjekter som opsjon og tilstrebes å utløse opsjonen.	1	Eiendom	
FOSSILFRI TRANSPORT - VA Kartlegge løsninger og økonomiske konsekvenser av fossilfri transport for VA prosjekter. VA er innenfor selvkost.	1	Miljøtekniske tjenester	Vurdere om skal gjelde generelt for miljøtekniske tjenester
UTSLIPPSFRI VARME PÅ BYGGEPLASS (NYBYGG) Det skal benyttes utslippsfrie byggtørk, herding og oppvarming i alle byggeprosjekter med fjernvarme tilgjengelig. Det skal tilstrebes å benytte utslippsfrie der det ikke er fjernvarme.	1	Eiendom	
REDUSERE BRUK AV BIOOLJE I SPISSLAST Kartlegge potensialet for å redusere behov for spisslast i bygg der bioolje er spisslastkilde til oppvarming.	1	Eiendom	
FOSSILFRITT FORVALTNINGSOMRÅDE FOR MASSER OG BYGGEVARERESSURSER I BÆRUM Utvikling og etablering av et samlet mottaks- og forvaltnings-senter (ressursbank) på Avtjerna. Vil bli et sentralt anlegg for mottak, håndtering og gjenbruk av masser og byggavfall.	1	Kommunaldirektør samfunn	
Delmål 1.1.3 - I 2025 er kommunens person- og lette varebilbruk utslippsfrie, og alle større kommunale kjøretøy benytter fossilfritt drivstoff			
KARTLEGGING TJENESTEMOBILITET EGEN VIRKSOMHET Gjennomføre en kartlegging av tjenestemobilitet i kommunen for å støtte opp om kommunens klimamålinger om utslippsfrie kjøretøypark og redusert transportbehov.	1	HR	
KRAV TIL LADEPUNKT VED INNGÅELSE AV LEIEAVTALER (PARKERING OG LOKALER) Ved inngåelse av leieavtaler for kommunale tjenestesteder skal det alltid stilles krav til ladepunkter/tilgang til ladepunkter når det er behov for parkeringsplasser til bruk i kommunens tjeneste.	1	Eiendom	
UTSKIFTING AV KOMMUNENS FOSSILE PERSON- OG MINDRE VAREBILER Ved utskifting av kjøretøy for persontransport med inntil 7 seter velger kommunen i henhold til anskaffelsesstrategien utslippsfrie alternativer som sikrer at den delen av personbilparken er helt utslippsfrie innen 2025.	1	Miljøtekniske tjenester	
UTARBEIDE EN PLAN FOR UTSKIFTING AV TYNGRE KJØRETØY OG MASKINER Det legges en plan for gradvis utskifting til utslippsfrie/fossilfrie kjøretøy for varebiler og lastebiler innen 2030.	1	Miljøtekniske tjenester	
Delmål 1.1.4 - Person- og varetransport i Bærum er fossilfri innen 2030 og utslippsfrie innen 2050			
INFRASTRUKTUR LADEPUNKTER / HYDROGEN / BIODRIVSTOFF Kartlegge fremtidig behov for infrastruktur ladepunkter, hydrogen og biodrivstoff.	1	Kommunaldirektør samfunn	
SAMORDNET KOMMUNAL VAREDISTRIBUSJON Felles leveransepunkt og samordning av kommunens vareleveranser i samarbeid med Anskaffelse. Tiltak for å redusere antall småleveranser, effektivisere innkjøpene og gjøre transporten til kommunens tjenestesteder fossilfri.	1	Kommunaldirektør samfunn	
PILOT-DIGITAL KONSOLIDERINGSLØSNING FOR VARER Pilotering av en digital markeds plass for varelogistikk der logistikkaktører kan respondere på transportoppdrag i sanntid. Tiltak for økt samlastning og utvikling av nye forretningsmodeller innen varetransport.	1	Kommunaldirektør samfunn	

TILTAK SATSINGSOMRÅDE 1.2 - SNU TRANSPORTHIERARKIET	HOVEDMÅL	ANSVAR	KOMMENTAR
Delmål 1.2.1 - Transportbehovet er redusert frem mot 2030			
REISEPOLICY FOR ANSATTE I BÆRUM KOMMUNE Legge til rette for at tjenestereiser og reiser til og fra jobb for kommunens ansatte støtter opp om kommunens klimamål. Prinsipper som bør innarbeides i en reisepolicy er å vurdere behov for å gjennomføre reiser, mulighet for hjemmekontor og digitale møter.	1	HR	
KJØRESTOPP - NYE LØSNINGER FOR Å REDUSERE FORELDREKJØRING TIL FRITIDSAKTIVITETER Utvidet samarbeid mellom skole og nærliggende idrettslag. Utrede muligheter for felles bruk av aktivitetsområder og treningsfasiliteter (f.eks skole dagtid og idrettslag kveldstid/ettermiddag)	1	Miljøtekniske tjenester	
EFFEKTIV OG FREMTIDSRETTET VARELOGISTIKK I E18 VESTKORRIDOREN Det er opprettet et interkommunalt prosjekt som skal se på løsninger for varelogistikk i et regionalt perspektiv og skape interaksjon mellom lokale prosjekter knyttet til varetransport.	1	Kommunaldirektør samfunn	
HUB I SANDVIKA - SAMLETERMINAL FOR VARER Gjennom forprosjektet er det kartlagt mulige lokaliseringer for en HUB i Sandvika. HUBen kan betjene kommunen, næringsliv og privatpersoner, inkludere returvarer og fungere som et lokalt lager. HUBen kan fungere i interaksjon med hentepunkter.	1	Kommunaldirektør samfunn	
PILOT - HENTEPUNKTER I SAMARBEID MED POSTEN Det vil gjennomføres en pilot med Pakkebokser (hentepunkter) i 2021 i samarbeid med Posten. Pakkeboksene vil utplasseres på ulike steder i kommunen.	1	Kommunaldirektør samfunn	
DIGITAL OPTIMALISERING OG SPORING AV MASSETRANSPORTER bidra til en optimalisering av massetransport og sikre kortreiste steinmasser og redusert trafikk på smale og innbyggerbelastende veier.	1	Kommunaldirektør samfunn	
Delmål 1.2.2 - I 2025 er andelen personreiser med kollektiv, sykkel og gange 60%			Henviser til tiltak i Sykkelhandlingsplan
CASE-STUDIE: MOBILITET I ETABLERTE BOLIGOMRÅDER Prosjektet skal gjennomføres som en casestudie for et spesifikt område i østre Bærum og skal finne ut hvilke tiltak som kan gjennomføres for å prioritere gående og syklende, og skape bevisstgjøring hos innbyggere i området.	1	Plan	
ETABLERE FLERE INNFARTSPARKERINGSPLASSER Det etableres flere innfartsparkeringsplasser. Dette gjelder både langs T-banenettet, jernbanenettet og i nærheten av holdeplasser for buss. Innfartsparkeringsplasser på bakkeplan bør være gratis for kollektivpassasjerer.	1	Miljøtekniske tjenester	
FÆRRE P-PLASSER FOR ANSATTE Det innføres betaling for ansattparkering i Sandvika og antall p-plasser reduseres. Etablering av bilpool for tjenestekjøring vil redusere behovet for å benytte egen bil i arbeidstiden. Kommunedirektøren vil senere vurdere behovet for ansatt-parkering i andre deler av Bærum med god kollektivdekning.	1	Miljøtekniske tjenester	
GÅGRUPPER TIL SKOLEN Tiltak ved alle barneskoler. En gruppe barn møtes på bestemt møtested i nabolaget til et bestemt klokkeslett om morgenen, for å gå sammen til skolen.	1	Skole	
HJERTESONER OG DROPPSTOPP Det tegnes en sone (hertesone) rundt skolen som defineres som bilfri. Skolens lokalmiljø kartlegges med tanke på droppstopp hvor foreldre, som kjører elevene på skolevei, setter av barna slik at de går siste del av skoleveien. To skoler deltar i prosjektet.	1	Skole	
KARTLEGGING AV REISEVANER- RVU For å kunne rapportere på måloppnåelse iht klimastrategiens målsettinger om bruk av sykkel og gange (og bilbruk) gjennomføres det jevnlig kartlegging av reisevaner (RVU).	1	Plan	
SAMKJØRING TIL FRITIDS AKTIVITETER - SKIBUSS Prosjektet skal teste ut skibuss til trening for de utøverne som driver med langrenn og skiskyting, og skal gjennomføres sammen med idretten, Ruter og Skiforeningen.	1	Miljøtekniske tjenester	
SYKKELHOTELL Sykkelhotell ved Østerås og Kolsås t-banestasjoner skal etableres for sikker og enkel sykkelparkering for å gjøre det mulig for flere å kombinere kollektivreise med bruk av sykkel eller elsykkel, både til jobb- og fritidsreiser.	1	Miljøtekniske tjenester	

TILTAK SATSINGSOMRÅDE 1.2 - SNU TRANSPORTHIERARKIET	HOVEDMÅL	ANSVAR	KOMMENTAR
Delmål 1.2.2 - I 2025 er andelen personreiser med kollektiv, sykkel og gange 60%			Henviser til tiltak i Sykkelhandlingsplan
HJEM - JOBB - HJEM Mulighetsstudie i samarbeid med Ruter om mobilitetsordning rettet mot bedriftsmarkedet i Bærum kommune basert på modellen på Nord-Jæren.	1	Plan	
GRØNNE BUSSEER SOM REDUSERER BEHOV FOR PRIVATBIL Tilbud om Grønne busser søkes utviklet i samarbeid med Ruter. Fremtidig løsning for Stabækpiloten, bussing av barn til og fra fotballtrening etter skoletid, vil vurderes innenfor Grønne busser. Oppfølging av Kommunestyrets styrking i HP 2020-23.	1	Miljøtekniske tjenester	
PILOT - BILRESTRIKTIVE TILTAK Teste bilrestriktive tiltak som bom i rushtid, einveiskjøring og bilfrie områder. Piloter bør gjennomføres av en tverrfaglig ressursgruppe og i samarbeid med berørte aktører som f.eks handelsstand.	1	Kommunaldirektør samfunn	
Delmål 1.2.3 - I 2025 er sykkelandelen 7%, og 20% i 2030			Henviser til tiltak i Sykkelhandlingsplan
SMARTBIKE BÆRUM (ELSYKKE LÅNEORDNING) Elsykel-låneordning til innbyggere, bedrifter og egne ansatte til "hjemlån" for uttesting over en periode på 14 dager.	1	Miljøtekniske tjenester	
STYRKING AV VINTERDRIFTEN FOR SYKKEVEIER Andelen gang/sykkelveier med høy brøytestandard økes. Oppfølging av Kommunestyrets styrking i HP 2020-23.	1	Miljøtekniske tjenester	
MIKROMOBILITET I samarbeid med Ruter etableres bysykkelordning (mikromobilitetsløsning som sykkel, elsykkel og sparkesykkel), både for innbyggere og bedrifter. Oppstart våren 2020.	1	Miljøtekniske tjenester	
SYKKELVENNLIGE KOMMUNALE ARBEIDSPLASSER For å få flere ansatte til å benytte sykkel til og fra jobb skal det etableres sikker sykkelparkering ved alle kommunale arbeidsplasser og tilrettelegges med garderobes. Det skal etableres ordninger for ansatte om fordelssykkel og leasing av el-sykler (modell Halden/Sarpsborg).	1	HR	

TILTAK SATSINGSOMRÅDE 2.1 - FREMTIDENS BOLIGER OG BYGG	HOVEDMÅL	ANSVAR	KOMMENTAR
Delmål 2.1.1 - Boliger og bygg i Bærum er energieffektive, og energiforbruket i kommunens eiendomsmasse er redusert med 12% innen 2025 ift 2016			
GRATIS ENERGIRÅDGIVNING TIL INNBYGGERE For mange boligeiere i Bærum er det behov for å gjennomføre tiltak for å redusere energibruken. Gratis energirådgivning, nettbasert og hjemmebesøk, skal veilede og stimulere boligeiere til å gjennomføre energieffektivisering i egen bolig og investere i fornybar energiproduksjon som solceller. Rådgivningen utgjør grunnlag for å kunne søke om tilskudd til å gjennomføre tiltak i boligen.	2	Plan	
TILSKUDD TIL ENERGIEFFEKTIVISERING - HUSHOLDNINGENE Bærum kommune ønsker å motivere innbyggerne til å gjennomføre tiltak i egen bolig som reduserer energiforbruket og tar i bruk fornybare energikilder. En tilskuddsordning for energieffektivisering og investering i fornybar energi som solceller er etablert. Den hjemmebaserte rådgivningen utgjør grunnlag for å kunne søke om tilskudd til å gjennomføre tiltak i boligen.	2	Plan	
UTVIKLE SMARTERE STYRING AV BYGG Kartlegge tilstand, behov og funksjon. Utforme strategi for å sikre nødvendig styring og overvåkning av bygg. Oppgradere gamle og installere nye SD anlegg med tilhørende automatikk.	2	Eiendom	
GJENNOMFØRE PILOTPROSJEKT FOR UTENDØRSBELYSNING Skifte ut utendørsbelysningen på X antall bygg til LED, med styringsenheter. Kartlegge piloter, gjennomføre testing og evaluere resultater.	2	Eiendom	
GJENNOMFØRE ÅRLIG STORSERVICE PÅ ALLE VARME OG VENTILASJONSANLEGG Kartlegge tilstand, funksjon og behov for oppgradering. Gjennomføre tiltak for å øke ytelse.	2	Eiendom	
UTVIKLE DETALJERINGSGRAD PÅ ENERGIMÅLING Beregnet mot reelt i nybygg. Måling pr. formål i flerbruksbygg. Egne målere på kunstgressbaner, isflater, utendørs bakkevarme, el.bil ladere og annet ikke bygg relatert energibruk. Definere egne KPI'er for ikke bygg relatert energibruk.	2	Eiendom	
UTVIKLE KOMPETANSE OM ENERGIEFFEKTIV DRIFT AV BYGG Pilot for etablering av energismart drift i samarbeid med brukere og driftere på Fornebu. Synliggjøre energibruk for alle.	2	Eiendom	
PILOT - AVDEKKE SAMMENHENG MELLOM BRUKSTID OG ENERGIBEHOV Kartlegge bygg med stor uforklarlig økning fra 2016-2019. Samkjøre med test av innbyggernøkkel eller sensorteknologi for å synliggjøre hvordan økt brukstid påvirker energibruk.	2	Eiendom	
KARTLEGG OG GJENNOMFØRE TILTAK FOR Å FORBEDRE ENERGIYTELSE Kartlegge energitiltak som gjennomføres i forbindelse med drift, vedlikehold og som investering i nye anlegg. Kontinuerlig evaluere gjennomførte tiltak for å sikre at tiltak med høy besparelse pr benyttede midler prioriteres.	2	Eiendom	
Delmål 2.1.2 - Bærum har økt bruken av lokal, fornybar energi. Fremtidsrettede energiløsninger og løsninger for bedre effektstyring er tatt i bruk			
OPTIMALISERE YTELSE PÅ EKSISTERENDE VARMEPUMPEANLEGG Kartlegge tilstand, funksjon og behov for forbedring. Installere målere for å kunne måle ytelse og evaluere lønnsomhet. Gjennomføre kartlagte optimaliserende tiltak på varmepumper og varmeanlegg for å øke ytelse.	2	Eiendom	
REDUSERE MAKSIMALT ELEKTRISK EFFEKTUTTAK FRA BYGG Kartlegge potensialet for å redusere effektuttak i eksisterende og nye bygg for å begrense kommunens belastning på el. nettet, bidra til å øke utnyttelse av fornybar energi og redusere egne energikostnader. Gjennomføre lønnsomme avdekkede tiltak.	2	Eiendom	
DELTA I FORSKNINGSPROSJEKTER KNYTTET TIL FORNYBAR ENERGI OG EFFEKTSTYRING Delta i nettverk, ha piloter og dele erfaringer.	2	Eiendom	
INSTALLERE VARMEPUMPER Kartlegge eksisterende bygg som er egnet teknisk og økonomisk. Vurdere bruk av varmepumper i alle nybygg- og totalrehabiliteringsprosjekt der det ikke er fjernvarme. Installere varmepumper der det er egnet. Benytte naturlige kuldemedier i varmepumper.	2	Eiendom	
PRODUSERE FORNYBAR ENERGI FRA SOLEN Kartlegge potensialet for å benytte solceller i 10 eksisterende bygg. Vurdere potensialet for å installere solceller eller solfangere i alle nybygg- og større rehabiliteringsprosjekter. Installere X kW solcelleanlegg før 2025. Ha piloter for fasadeintegret eller skråtakintegret solcelleanlegg. Partner i solenergisprosjekt med Sintef.	2	Eiendom	
VURDERING AV PASSIVHUS / PLUSSHUS I alle prosjekter skal potensialet for å bygge passivhus eller plusshus vurderes. Det skal utarbeides reelt energi- og effektbudsjett.	2	Eiendom	

TILTAK SATSINGSOMRÅDE 2.1 - FREMTIDENS BOLIGER OG BYGG	HOVEDMÅL	ANSVAR	KOMMENTAR
Delmål 2.1.3 - Kommunen bygger for fremtidens behov med mer fleksible løsninger og sambruk av arealer. Rehabilitering av bygg er prioritert fremfor å rive og bygge på nytt			
STANDARDISERE BYGGEPROGRAM Standardisere arbeidsprosesser og krav med bakgrunn i beste praksis og fokus på LCC. Etablere std. miljøpopppølgingsplan. 10 strakstiltak – Eiendomssektorens veikart.	2	Eiendom	
TILPASSE NYBYGG FOR FREMTIDIG GJENBRUK Utarbeide plan for fremtidig endret bruk og demontering for økt fremtidig gjenbruk av bygningsdeler i alle nybyggprosjekter.	2	Eiendom	
Delmål 2.1.4 - Bærum har redusert indirekte utslipp fra materialbruk i bygg ved å redusere forbruk av materialer, øke ombruk og ta i bruk materialer med lavt klimafotavtrykk			
REDUSERE AVFALL FRA BYGGEPLASSER Definere og stille krav til avfallsmengder. Stille krav om 95 % sorteringsgrad. Forslag: Pilot for å be ekstern selskap om å distribuere bygningskomponenter i rehab/rive prosjekt.	2	Eiendom	
FØLGE OPP KLIMAGASSUTSLIPP FOR NYBYGG- OG REHABPROSJEKTER Etterspørre klimabudsjett for prosjektert og ferdigstilt bygg i alle prosjekter. Definere og stille maksimumskrav til utslippsrammer i prosjekter. Vurdere tre som konstruksjonsmateriale i prosjekter. Delta i piloter for testing av verktøy og kravstillelse.	2	Eiendom	
BRUKE MILJØMERKEDE PRODUKTER I PROSJEKTER Vurdere mulighet for å teste svanemerking i prosjekter. Stille krav til prosentandel miljømerkede produkter i prosjekter. Redusere bruk av gummi- og plastmaterialer på utearealer til et minimum.	2	Eiendom	
UTVIKLE EGEN KOMPETANSE VED Å GJENNOMFØRE UTVIKLINGSPROSJEKTER INNEN SIRKULÆRØKONOMI OG AVFALLSREDUKSJON Gjennomføre prosjektet «Sirkulær emballasje på byggeplass». Gjennomføre prosjektet NADA innen avfallsfrie byggeplasser sammen med Sintef, Omsorgsbygg og Asker	2	Eiendom	
REDUSERE INNKJØP AV NYE MATERIALER OG PRODUKTER; ØKE INNKJØP AV BRUKT Kartlegge potensialet for gjenbruk ved riving og utflytting av bygg. Kartlegge potensialet for å etterspørre gjenbrukte materialer i prosjekter.	2	Eiendom	
ETABLERING AV REGIONALT MARKEDSSYSTEM FOR MASSER OG BYGGERESSURSER Utvikling av en digital markedsplass for masser mellom utbyggingsprosjekter og leverandører. Tiltak for å synliggjøre tilbud og etterspørsel og sikre størst mulig gjenbruk av masser og lokal nyttiggjøring.	2	Kommunaldirektør samfunn	
PILOT - BYGGEPROSJEKT MED KRAV OM 30% GJENBRUKTE MATERIALER Ett spesifikt byggeprosjekt blant BKs formålsbygg spesifiseres med høye krav til prosentvis gjenbruk av materialer. Er et pilotprosjekt for erfaringsinnsamling og senere nyttiggjøring i andre kommunale prosjekter.	2	Kommunaldirektør samfunn	
TILTAK SATSINGSOMRÅDE 2.2 - KLIMAKLOK RESSURSBRUK			
Delmål 2.2.1 - Materielt forbruk i kommunens drift er redusert, og det stimuleres til lavere forbruk i Bærumssamfunnet			
GJENBRUK OG REDESIGN MØBLER, NYE KOMMUNEGÅRDEN Videreføring av piloten som ble gjennomført i 2018 der gamle møbler fra kommunegården ble redesignet til nye møbler. 4 av prototypene som ble utarbeidet skal produseres til bruk i nye kommunegården.	2	Eiendom	
MATSVINN OG MATVINN Et undervisningsforløp med teori og praksis knyttet til å utnytte alle matrester samt klimavennlig mat i husholdningen hvor alle kommunens ungdomsskoler deltar.	2	Skole	
STOPP ENGANGSPLASTEN I BÆRUM KOMMUNES VIRSKOMHET Bærum kommune har vedtatt retningslinjer for å begrense forbruk av engangsartikler i størst mulig grad. Engangsprodukter bør i størst mulig grad unngås, og erstattes med artikler som kan brukes flere ganger.	2	HR	
INNOVASJONSCAMP 2022 Alle kommunens ungdomsskoler deltar i årlig innovasjonscamp som er en treningsleir i kreativitet og nyskaping. Elevene får et reelt oppdrag med en definert problemstilling som de skal presentere en løsning på innen et avgrenset tidsrom. Årets tema omhandler klima og bærekraft, med fokus på fornybar energi, ny teknologi og sirkulærøkonomi.	2	Skole	
Delmål 2.2.2 - Bærum kommune som virksomhet har redusert indirekte utslipp fra innkjøpte varer og tjenester			Henviser til tiltak i Anskaffelsesstrategien
KLIMAKLOKE OG MILJØVENNLIGE ARRANGEMENTER Bærum ønsker å legge til rette for at det kan gjennomføres klimakloke og grønne idretts- og kulturarrangementer, blant annet ved å utarbeide en veileder og se på mulighetene for å etablere et arrangementskontor.	2	Kultur	

TILTAK SATSINGSOMRÅDE 2.2 - KLIMAKLOK RESSURSBRUK	HOVEDMÅL	ANSVAR	KOMMENTAR
Delmål 2.2.3 - Ombruk og materialgjenvinning har økt i 2030			
KILDESORTERING I ALLE FORMÅLSBYGG Alle formålsbygg skal etter planen kildesortere i løpet av 2021.	2	Miljøtekniske tjenester	
REDUSERE AVFALLSMENGDE PÅ EIENDOMMER I DRIFT OG OPPRETTHOLDE RIKTIG SORTERING Øke kompetanse innen avfallssortering for ansatte i Eiendom. Kampanje for å øke brukernes sortering.	2	Eiendom	
RENOVASJONSTJENESTER MED ØKT FOKUS PÅ OMBRUK OG MATERIALGJENVINNING Det lages en plan for helhetlig arbeid med tiltak som kan bidra til økt kildesortering, mer ombruk og materialgjenvinning.	2	Miljøtekniske tjenester	
ETABLERE LØSNINGER SOM BIDRAR TIL ØKT OMBRUK FOR INNBYGGERE I KOMMUNEN Gjenvinningsstasjonen på Isi mottar en stor og økende mengde brukbare ting som egner seg for ombruk. Sammen med aktører i det lokale næringslivet, vil kommunen legge til rette for utvikling av løsninger som bidrar til klimaklok ressursbruk.	2	Miljøtekniske tjenester	
ETABLERE NYE PERMANENTE OMBRUKSARENER Kommunen er en pådriver som tilrettelegger for løsninger som kan bidra til mer ombruk, i samarbeid med frivilligheten og kommersielle aktører. Tiltaket tar utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget som foreligger etter at Mulighetsstudie for etablering av ombrukssenter er utarbeidet.	2	Miljøtekniske tjenester	
OMBRUK AV STRØMATERIALER Kommunen ombruker strømaterialer på veiene. Den nye ordningen fra 2020 innebærer at strømaterialer gjenbrukes, etter at disse blir rensset.	2	Miljøtekniske tjenester	
Delmål 2.2.4 - Restavfall per innbygger er redusert med 15% innen 2030 ift 2020			
MOBILT MOTTAK Avfall og gjenvinning skal innføre Mobilt Mottak. Egnert spesialinnredet container, kjøres rundt i Bærum for å ta imot husholdningsavfall inntil 0,5 m3. Mottaket er bemannet ettermiddag og kveld.	2	Miljøtekniske tjenester	
Delmål 2.2.5 - Kommunen tar vare på karbonrike arealer og bidrar til langsiktig karbonlagring i vegetasjon og jordsmonn i Bærum			
KARTLEGGING AV CO2 LAGRINGSPOTENSIALE I BÆRUM Det skal gjennomføres en kartlegging som kvantifiserer og stedfester CO2-fangst og CO2-lagring i naturområder og grønstruktur i Bærum. Målet er å synliggjøre områdenes verdi og ta kunnskapen i bruk i forbindelse med plan- og byggesaker for å redusere nedbygging av natur og grøntstruktur-områder med stort CO2 lagringspotensial.	2	Miljøtekniske tjenester	

TILTAK SATSINGSOMRÅDE 3.1 - FORNEBU SOM TEKNOLOGISK SPYDSPISS	HOVEDMÅL	ANSVAR	KOMMENTAR
Delmål 3.1.1 - Fornebu skal være en test- og demonstrasjonsarena for klimavennlige og fremtidsrettede løsninger			
HELELEKTRISK OG KLIMAVENNLIG MOBILITET FORNEBU - PILOT Gjennomføre piloter med utgangspunkt i konseptutredningen "Helelektrisk og klimavennlig mobilitet Fornebu" som er gjennomført i regi av Smartcity Bærum og Bærum kommune i samarbeid med Asplan Viak.	3	SmartCity Bærum	
PILOT - DRONELEVERING PÅ FORNEBU Pilotprosjekt i samarbeid med Schenker som ønsker å teste pakkelevering med drone fra Filipstad til Fornebu.	3	Kommunaldirektør samfunn	
Delmål 3.1.2 - Fornebu skal ha flere forbildeprosjekter for bygg, mobilitet og ressursbruk innen 2027			
VERKTØYKASSE FOR KLIMAKLOKT NÆRINGSLEV Samarbeidsprosjekt mellom næringslivet og kommunen. Prosjektet skal utvikle en verktøykasse for å nå målsettingene for et bærekraftig næringsliv. Etablere samarbeid med enkelte store aktører innen kantine eller dagligvare for å finne gode metoder og eksempler på hvordan redusere matsvinn og samtidig bidra til grønn næringsutvikling.	3	SmartCity Bærum	
ZEN PÅ FORNEBU Etablere samarbeid med ZEN (The Research Centre on Zero Emission Buildings in Smart Neighbourhoods) for å realisere nullutslippsprosjekter/nabolag på Fornebu. Gjennom samarbeidet skal kommunen søke å finne praktiske svar på hvordan bygg og nabolag kan nå målet om nullutslipp.	3	Eiendom	
BEMANNET VAREMOTTAK PÅ OKSENØYA Det diskuteres muligheter for bemannet varemottak, eventuelt kombinert med bruk av autonome kjøretøy. Det er også nødvendig med samarbeid om varebestilling og en optimalisering av varelogistikken inne på området.	3	Kommunaldirektør samfunn	
HUB PÅ FORNEBU - SAMLETERMINAL FOR VARER Mulige lokaliseringer for en samleterminal (HUB) vurderes. På terminalen samlastes varer fra ulike leverandører og transporteres videre til mottaker med byvennlige, utslippsfrie kjøretøy og/eller lastesykler.	3	Kommunaldirektør samfunn	
UTVIKLINGSPROSJEKTER SIRKULÆRE BYGG Enova prosjekt sirkulær økonomi og ombruk på Flytårnområdet. Gjennomføre ZEN-Case – gjenbruk av materialer sammen med Statsbygg.	3	Eiendom	
UTVIKLINGSPROSJEKT EFFEKTSTYRING Enova prosjekt om effektreduksjon på Flytårnetområdet.	3	Eiendom	
FREMME OG UTVIKLE FORBILDEPROSJEKTER OG INNOVATIVE LØSNINGER Piloter innen ZEN og Futurebuilt. Ha masterstudentprosjekter.	3	Eiendom	
Delmål 3.1.3 - På Fornebu skal kommunens klimastrategi testes ut i praksis. Prosjekter som gjennomføres bidrar til etablering av Fornebu som nullutslippsområde			
KLIMAKLOK DASHBOARD Digitale skjermer og hjemmeside som viser Klimaklok- aktivitetsdata for ett geografisk område. Aktuelle data er sykkel- og fotgjengertellinger, bysykkel, kollektivtrafikk, kollektivreisende, elbil-ladere, produksjon av fjernvarme fra VEAS, og luftforurensing mm. Både Sandvika og Fornebu er aktuelle områder.	3	SmartCity Bærum / Klimasekretariatet	